

Zlato ostaje snažno dok središnje banke održavaju uzlazni trend kupnje zlata u 2024

Datum 6. studenoga 2024. u 09:08

"Zlato je i dalje jedno od najvažnijih rezervnih sredstava na globalnoj razini, što dokazuje značajna kupovina zlata od strane središnjih banaka posljednjih godina."

Top 10 Central Bank Gold Buyers of 2024 (y-t-d)

Country	Tonnes
Poland	61.0
Turkey	55.2
India	51.1
China	28.9
Czech	15.7
Hungary	15.5
Mongolia	10.3
Iraq	10.1
Qatar	9.7
Serbia	6.8

Sources: World Gold Council, IMF International Financial Statistics, Central bank websites

Dok ulazimo u posljednji dio 2024. godine s međunarodnom cijenom zlata koja je neprestano dosegla nove visoke razine tijekom posljednjih 8 mjeseci, ohrabrujuće je vidjeti da su središnje banke, na kolektivnoj osnovi, još uvijek veliki neto kupci fizičkog zlata za svoje rezerve monetarnog zlata .

Prema upravo objavljenom , središnje banke (i druge službene sektorske institucije) dodale su neto 694 tone zlata u svoje rezerve monetarnog zlata tijekom prvih 9 mjeseci 2024. To uključuje neto kupnju 305 tona zlata u prvom tromjesečju, 203 tone u drugom tromjesečju i 186 tona u Q3.

Na temelju podataka Svjetskog vijeća za zlato (koje je prikupila konzultantska tvrtka za plemenite metale Metals Focus), kupovina zlata središnje banke od siječnja do rujna 2024. ispod je razdoblja od siječnja do rujna 2023. (kada su središnje banke dodale neto 833 tone zlata), ali na jednako kao i prvih 9 mjeseci 2022. (kada su središnje banke kupile ukupno 700 tona zlata).

Podsjećajući da je 2022. bila rekordna godina za kupnju zlata središnje banke (s neto kupnjom središnjih banaka 1082 tone zlata), a 2023. nije bila daleko od toga (s neto kupnjom središnjih banaka 1049 tona), tada je 2024. godina vrijedna poštovanja također, neovisno o tome kakva bi se kupnja mogla ili ne mogla dogoditi u četvrtom tromjesečju 2024., i pokazuje da je razlog ulaganja središnje banke koje kupuju zlato – pohrana vrijednosti, sigurno utočište, bez rizika druge ugovorne strane, bez rizika od sankcija, prednosti diverzifikacije – i dalje su netaknute.

Prvo nekoliko upozorenja o podacima Svjetskog vijeća za zlato (WGC) o kupnji zlata središnje banke – Sadrži i prijavu kupnje zlata od strane središnjih banaka (koju središnje banke prijavljuju MMF-ovoj bazi podataka međunarodne financijske statistike kao i objavljuju na svojim web stranicama kao međunarodne rezerve podaci), ali također uključuje neprijavljenu kupnju zlata od strane središnjih banaka (koju WGC procjenjuje na temelju "povratnih informacija s tržišta" i koju opisuje kao " ."

Ova komponenta "neprijavljene kupnje zlata" također je daleko veća od 'prijavljene' komponente, pri čemu, na primjer, Svjetsko vijeće za zlato tvrdi da je potražnja za zlatom središnje banke i službenih sektorskih institucija iznosila 507,4 tona u prvoj polovici 2024., dok je samo u mogućnosti da objasnimo 124 tone ovog ukupnog broja kao prijavljenu kupnju zlata središnje banke u istom razdoblju, dakle, to je 383,4 tone zlata koje je središnja banka kupila prijavljen', ali za koji Svjetsko vijeće za zlato tvrdi da zna.

Stoga imamo apsurdno neznanstvenu situaciju u kojoj je 75,5% navodne kupnje zlata središnje banke tijekom prve polovine 2024. od neidentificiranih kupaca središnje banke, a samo 24,4% od kupaca središnje banke koji su javno otkrili svoje kupnje. Također je slučaj da, budući da Svjetsko vijeće za zlato neće otkriti informacije za koje tvrdi da zna, nitko ne može znanstveno potvrditi njihovu točnost, niti ih itko može opovrgnuti.

Ova situacija podsjeća na sada dobro poznati citat Donalda Rumsfelda:

“ Postoje poznati poznati ; postoje stvari za koje znamo da znamo. Također znamo da postoje poznate nepoznanice ; to jest, znamo da postoje neke stvari koje ne znamo. Ali postoje i nepoznate nepoznanice — one koje ne poznajemo ne poznajemo. “

U ovom slučaju, "poznate nepoznanice" su prijavljene transakcije kupnje zlata središnjih banaka, "poznate nepoznanice" su neprijavljene transakcije kupnje, a "nepoznate nepoznanice" je svaka kupnja zlata središnje banke koja se možda dogodila potpuno neprikriveno bez znanja ikoga osim strana koje kupuju i prodaju.

Ovaj nedostatak transparentnosti stoga čini izazovom za svakoga izvan Svjetskog vijeća za zlato / Metals Focusa procjenu istinitosti njihovih tvrdnji središnje banke o potražnji za zlatom, a tržište je prepušteno nagađanju o identitetu neidentificiranih subjekata koji kupuju. Iako neidentificirani kupci vjerojatno uključuju zemlje kao što su Kina, Saudijska Arabija i Rusija, kao i razne državne fondove, bilo bi lijepo imati ovo u pisanom obliku.

Međutim, budući da to nije moguće, još uvijek možemo pogledati "prijavljene kupce". A oni su sljedeći:

Od početka godine do danas, Poljska središnja banka je najveći prijavljeni kupac zlata, kupujući 61,2 tone zlata do sada u 2024., uključujući i rujna. Na drugom mjestu je središnja banka Turske, koja je u prvih 8 mjeseci 2024. do kolovoza svojim rezervama dodala 51,5 tona zlata. Na trećem mjestu je indijska središnja banka, koja je dodala 50 tona zlata svojim rezervama između siječnja i rujna.

A na četvrtom mjestu je kineska središnja banka, koja iako je službeno dodala zlato u svoje rezerve tek između siječnja i travnja 2024., još uvijek tvrdi da je dodala 28,9 tona u svoje rezerve u tom razdoblju.

Posebno treba spomenuti Državni naftni fond Azerbajdžana (SOFAZ), koji iako nije središnja banka, državni je fond bogatstva Azerbajdžana (SWF), a ovaj je SOFAZ kupio kumulativno 25,2 tone zlata tijekom prvih 9 mjeseci 2024.

Višegradska skupina – Srednjoeuropska suradnja

Prvo skrećemo pozornost na skupinu središnjih banaka u srednjoj Europi, koje aktivno grade svoje monetarne zlatne rezerve – središnje banke Poljske, Češke i Mađarske. Raspravlja se o tome jesu li te zemlje klasificirane kao tržišta u nastajanju ili kao razvijena tržišta, ali neke klasifikacije ih stavljaju u kategoriju tržišta u nastajanju, uključujući Svjetsko vijeće za zlato.

Intrigantno je da središnje banke triju od četiriju članica – Poljske, Mađarske i Češke – trenutačno istovremeno povećavaju svoje rezerve zlata i da su sve tri navele da je akumulacija zlata strateški potez kao odgovor na gospodarske neizvjesnosti, motiva skladištenja vrijednosti, potrebe za diverzifikacijom te zbog rastućih geopolitičkih rizika.

S obzirom na to da je Višegradska skupina osnovana za promicanje suradnje i regionalne stabilnosti, moguće je misliti da su se rasprave središnje banke među članicama Višegradske skupine o gomilanju zlata već dogodile posljednjih godina (barem od 2018.) i da su vjerojatno u tijeku. Činjenica da Poljska, Češka i Mađarska (iako su sve u Europskoj uniji) još uvijek sve zadržavaju svoje domaće valute i nijedna od njih nije dio eurozone, također daje svakoj od ovih zemalja veliku fleksibilnost i neovisnost u mogućnosti kontinuirane kupovine novca zlata, za razliku od svojih kolega iz eurozone koji su robovi ECB-u.

Nacionalna banka Poljske

U 2023. poljska središnja banka, Nacionalna banka Poljske (NBP), dospjela je na naslovnice kupnjom točno 130 tona zlata, koje je akumulirala u razdoblju od 7 mjeseci od travnja do uključivo studenog 2023., što je Poljsku učinilo drugim najvećim suverenim kupcem zlata prošle godine, iza kineske središnje banke.

Nakon značajne akumulacije zlata u Poljskoj 2023., Poljska središnja banka ponovno se vratila na tržište zlata ove godine, kupivši ukupno 61 tonu zlata u šestomjesečnom razdoblju od travnja do rujna 2024., od čega su značajne 22 tone bile u sam mjesec rujna. Ovo sada Poljsku čini vodećim kupcem zlata središnje banke dosad tijekom 2024.

Zlatni fondovi Poljske sada iznose ogromnih 420 tona zlata, pri čemu vrijednost monetarnog zlata NBP-a sada predstavlja 16% ukupnih deviznih rezervi poljske središnje banke.

U svibnju je na tiskovnoj konferenciji u Varšavi Adam Glapiński, šef NBP-a, NBP gomila zlato zbog ekonomske nesigurnosti, rekavši sljedeće:

"Akumulirati ćemo ogromne [količine] deviznih i zlatnih rezervi jer Poljska mora biti spremna na sve moguće situacije - NBP je spreman."

Vrijedno je napomenuti da je prije nešto više od 6 godina, u lipnju 2018., Poljska središnja banka još uvijek držala 'samo' 103 tone zlata, posjed koji se nije povećao od 1998., i posjed koji je NBP svrstao na 34. mjesto u smislu zlatni fond globalne središnje banke.

Poljska je zatim kupila 25,7 tona zlata u 2018. i još 100 tona zlata u 2019., čime su njezine ukupne monetarne zlatne rezerve porasle na 228,6 tona. Pogledajte članak BullionStara " " iz srpnja 2019. Dodajte 130 tona kupljenih 2023. i 61 tonu kupljenu do sada 2024., a Poljska je s 420 tona sada svrstava na 13. mjesto u svijetu u smislu suvereni držatelji zlata. Priličan skok od 2018.

Zbog toga je Glapiński također na još jednoj konferenciji za novinare početkom listopada gdje je rekao:

"Konkretno, sada držimo 420 tona. Poljska je tako ušla u ekskluzivni klub najvećih svjetskih vlasnika zlatnih rezervi. "

Važno je da će se poljska kupnja zlata nastaviti, jer je Glapiński rekao da središnja banka planira nastaviti kupovati zlato:

"Cilj nam je da 20 posto naših deviznih rezervi bude u zlatu. Kad to postignemo, pridružiti ćemo se ljestvici vodećih svjetskih gospodarstava ."

Na temelju trenutnih deviznih rezervi Poljske, ovaj omjer zlata od 20% prema ukupnim deviznim rezervama značio bi da NBP namjerava držati približno 526 tona zlata, što znači da NBP još treba kupiti još 106 tona zlata.

Zlatna poluga za podizanje u NBP Money Centeru u Varšavi

Češka narodna banka

Tijekom 2024. godine središnja banka Češke Republike, , nastavila je s popriličnom kupnjom zlata koju je započela u ožujku 2023. godine i sada kupuje zlato već 19 uzastopnih mjeseci.

Povrh 18,7 tona zlata nakupljenih između ožujka i prosinca 2023., ČNB je do sada ove godine otkupio još 15,7 tona između siječnja i rujna, za ukupnu kupnju od 34,4 tone u tom razdoblju od 19 mjeseci.

To Češkoj narodnoj banci ostavlja respektabilnih 46,4 tona ukupnih rezervi monetarnog zlata. Međutim, slično Poljskoj središnjoj banci, ovo nije kraj akumulacije zlata Češke središnje banke, daleko od toga. To je zato što je da želi povećati zalihe zlata središnje banke na 100 tona.

Guverner Češke narodne banke Aleš Michl

Ovu brojku od 100 tona Michl nije samo izvukao iz zraka. Zapravo, , koji ima doktorat iz financija, koautor je koji je ispitivao volatilitnost, očekivani prinos i izbornu alokaciju imovine za ČNB-ov devizni portfelj i portfelj zlata, i koji je posebno modelirao povećanje ČNB-a zalihe zlata na 100 tona, i koji je zaključio da:

„Ako cijene imovine slijede obrazac zadnjih 20 godina, bilo bi primjereno povećati udio dionica na oko 20% portfelja deviznih rezervi i povećati udio zlata do 100 tona. “

Michl je također rekao u lipnju ove godine da će "strategija banke biti postupna kupnja i nećemo pokušavati tempirati tržište", što objašnjava zašto ČNB usvaja pristup " prosječne cijene u dolarima " kupnje zlata svakog i svaki mjesec u zadnjih 19 mjeseci, a ne kupujući u jednom komadu sve u isto vrijeme. pogledajte intervju Aleša Michla za Bloomberg od 19. lipnja 2024 .

Mađarska narodna banka

Podsjetimo se da je u listopadu 2018. Mađarska nacionalna banka (poznata kao Magyar Nemzeti Bank (MNB)) imala samo 3,1 tonu zlata, ali je tog mjeseca kupila ogromnih 28,4 tone zlata u Londonu, dovodeći svoje monetarno zlato u posjed na 31,5 tona, tj. povećanje od 10 puta. Zlato kupljeno u listopadu 2018. također je odmah vraćeno natrag u Mađarsku iz Londona u trenutku kupnje. Pogledajte članak BullionStara " " .

Nakon toga, Mađarska središnja banka još je više povećala svoje zalihe zlata, kada je u ožujku 2021. kupila ogromne 63 tone zlatnih poluga, čime je utrostručila svoje zalihe zlata s 31,5 tona na 94,5 tona. Pogledajte članak BullionStara " " .

Sada, nakon tri i pol godine, Mađarska narodna banka ponovno se vratila na tržište zlata u rujnu ove godine i još više povećala svoje zalihe monetarnog zlata, s 94,5 tona na 110 tona kupnjom 15,5 tona.

U priopćenju za javnost krajem rujna 2024. u kojem je najavljena kupnja, pod naslovom " ", Mađarska središnja banka navodi sljedeće:

“ U skladu s dugoročnim nacionalnim i gospodarskim strateškim ciljevima zemlje, MNB je povećao svoje rezerve zlata za više od deset puta na 31,5 tona u 2018., a zatim ih je utrostručio na 94,5 tona u 2021.

Povećanjem trenutne razine zlatnih rezervi na 110 tona, MNB nastavlja svoj proces kupnje zlata koji je započeo 2018. kako bi postigao svoje dugoročne ciljeve nacionalne strategije .”

Priopćenje se nastavlja:

“ Posljednjih su se godina intenzivirali globalni ekonomski, geopolitički trendovi i trendovi na tržištu kapitala koji su pridonijeli aprecijaciji zlata.

Zlato je kroz povijest imalo različite uloge u različitim financijskim sustavima. To je učinkovita nadopuna deviznim rezervama čak i pod normalnim tržišnim uvjetima.

U vremenima povećane financijske i geopolitičke neizvjesnosti te u ekstremnim tržišnim okolnostima, uloga zlata kao sigurnog utočišta i pohrane vrijednosti od posebne je važnosti jer može ojačati povjerenje u zemlju i podupirati financijsku stabilnost.

Zbog svih ovih prednosti, zlato ostaje jedno od najvažnijih rezervnih sredstava u svijetu. ”

Narodna banka Srbije

Zadržavši se na trenutak u srednjoj Europi, zanimljivo je ispitati koje je vjerojatno najduže razdoblje 'usrednjavanja troškova dolara' u kojem je središnja banka kupovala zlato u novijoj povijesti, od strane središnje banke Srbije, .

To je zato što je NBS dosljedno kupovala zlato svaki mjesec tijekom 55 mjeseci između veljače 2018. i kolovoza 2022. i u tom vremenu nakupila 18,6 tona.

Nakon 13-mjesečne pauze, Narodna banka Srbije ponovno je započela s otkupom zlata u rujnu 2023., dodajući zlato u svoje rezerve svakog mjeseca tijekom 11 mjeseci, posljednji put sa značajnim otkupom od 5,3 tone u srpnju 2024., što je najveći mjesečni dodatak od Srbi od listopada 2019. kada je središnja banka kupila 9 tona zlata.

Do sada ove godine, srbijanska središnja banka dodala je 6,8 tona svojim zlatnim rezervama i sada tvrdi da drži 46,7 tona monetarnog zlata.

S povećanjem udjela zlata u vanjskim rezervama NBS, Narodna banka Srbije kaže da su “ devizne rezerve ne samo porasle, već se poboljšala i njihova struktura – značajno su porasli količina, vrijednost i udio zlata. ”

Od kraja svibnja 2024. godine (kada je Srbija držala 41,2 tone zlata), sve to zlato nalazilo se u trezorima NBS-a u Srbiji, što uključuje i 13 tona zlata vraćenog iz inozemstva 2021. godine (od čega je 12 tona otkupljeno). inozemstvo). Pogledajte web stranicu Narodne banke Srbije, .

Centralna banka Republike Turske

Središnja banka s drugim najvećim prijavljenim ukupnim otkupom zlata do sada u 2024. je , koja je prema podacima MMF-a koje je izvijestilo Svjetsko vijeće za zlato kupila značajnih 55,2 tone zlata za svoje službene rezerve od siječnja 2024., objavljujući kupujući svaki mjesec između siječnja i rujna, posljednji put dodavši 3,7 tona tijekom rujna.

Imajte na umu da se ovo odnosi na službene rezerve zlata u turskom sektoru, što je monetarno zlato u vlasništvu središnje banke i turske riznice zajedno. Nakon posljednje kupnje, to ostavlja Tursku s 595,4 tone zlata, stavljajući je na 10. mjesto u svijetu u smislu rangiranja suverenih posjednika zlata.